

Najważniejsza jest równowaga czyli o turystyce zrównoważonej w ZST

Uczniowie i nauczyciele z Zespołu Szkół Technicznych im. gen. Wł. Andersa w Białymstoku realizują bardzo ciekawy projekt związany z turystyką zrównoważoną "Vocational Education for the Sustainable Development of Rural Tourism Enterprises" w ramach programu Leonardo da Vinci, Edukacja i Kultura. W związku z tym w dniach 16-20 kwietnia br. odbyła się wizyta robocza w Baiao w Portugalii. Celem przedsięwzięcia było zapoznanie uczniów z koncepcją rozwoju turystyki zrównoważonej, która stanowi ważny element rozwoju zrównoważonego, tak mocno promowanego przez Unię Europejską. Rozwój zrównoważony to taki, który zaspokaja potrzeby współczesnych mieszkańców Ziemi, a jednocześnie zapewnia przyszłym pokoleniom możliwość realizowania ich potrzeb. We wszystkich dziedzinach gospodarki odbywa się on w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym i społeczno-kulturowym.

Baiao to miasto położone w północnej części Portugalii, w pobliżu rzeki Douro, 70 km od stolicy dystryktu – Porto. Region cechuje się urozmaiconą rzeźbą terenu i został opisany przez Amorina Girão jako „amfiteatr

otwarty ku morzu i wznoszący się w głąb łądu”. Teren regionu ograniczają pasma gór Penada, Gerez, Cabreira, Alvão, Marão, Montemuro, Freita i Arada. W Baiao i okolicy promuje się firmy sektora turystycznego i paraturystycznego świadczące usługi noclegowe (hotele, pensjonaty, domy wczasowe, schroniska), gastronomiczne (restauracje, bary, karczmy, itp.) oraz agroturystyczne. Zgodnie z turystyką zrównoważoną podejmuje się szereg działań służących podnoszeniu konkurencyjności firm z branży turystycznej, dlatego współpartnerzy projektu oraz lokalny partner Dolina Owczarni spotkali się z merem miasta Baiao na krótkiej, ale niezwykle owocnej konferencji dotyczącej oferty materialnego i niematerialnego dziedzictwa regionu oraz produktów lokalnych, gastronomii i wytwarzania win. Wydarzenie to udokumentowała lokalna prasa. Otrzymaliśmy oryginalne, związane z tradycją regionu prezenty – wino i laski wykonywane przez lokalnych rzemieślników.

Jednym z najciekawszych ekologicznych gospodarstw, które zobaczyliśmy było Casa de Chavães. Ta malowniczo położona posesja, ograniczona od zachodu przez rzekę Zêzere, a

od południa przez rzekę Douro, oferuje stylowe pokoje, chleb własnego wypieku i przepyszne, regionalne potrawy z dorsza. Firma korzysta również z lokalnych produktów żywnościowych. Posiadłość leży w regionie winiarskim Alto Douro. W 2001 r. okolica wpisana została na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Tradycja produkcji wina w regionie Alto Douro liczy sobie blisko 2000 lat. Właściciele posiadają też winnicę, w której wytwarzają zielone wino – produkt lokalny. Mieliśmy niebywałą okazję, żeby dokładnie przyjrzeć się produkcji tego trunku. Gospodarstwo wyposażone zostało także we własną, małą elektrownię, wykorzystującą naturalne zasoby, czyli rzekę, do produkcji prądu. Zrównoważone zarządzanie energią cieplną i elektryczną przyczynia się do ochrony środowiska i promowania zachowań proekologicznych. Osiemnastowieczna posiadłość i pozostałe nowoczesne budynki zachowują charakter regionalny i harmonizują z krajobrazem.

Walory turystyczne Baiao podziwiać też można było podczas wycieczek rowerowych po wytyczonych szlakach. Promocja aktywnego wypoczynku i propagowanie zdrowego stylu

lu życia w harmonii z przyrodą, to jedna z cech turystyki zrównoważonej.

Oprócz tego młodzi beneficjenci projektu uczestniczyli w stryżeniu owiec podczas wizyty w gospodarstwie agroturystycznym, lokalnym członkiem projektu Dolina Owczarni. Tylko najwięksi śmiałkowie odważyli się wziąć w ręce nożyce. Następnie udaliśmy się na ekologiczną plantację ziół. Mogliśmy spróbować herbaty z melisy, dowiedzieć się o nowoczesnej uprawie roślin bez używania pestycydów, powąchać aromatyczny estragon czy tymianek. Popularyzacja żywności ekologicznej jest jednym z priorytetów odwiedzanego przez nas regionu.

Poza tym, do regionalnych produktów turystyki kulturowej w okolicach Baião bez wątpienia można zaliczyć: gospodarstwo agroturystyczne

„Tasquinha do Fumo” kultywujące stare, ludowe tradycje i obyczaje oraz pomnik nagrobny wchodzący w skład czterech innych budowli megalitycznych nekropolii o nazwie Highland Aboboreira powstałych około 3000 lat p.n.e. Aktywnie uczestnictwo w wydarzeniach promujących lokalne dziedzictwo kulturowe stanowi niebywałą atrakcję turystyczną.

Spotkanie robocze w Portugalii zakończyło się podsumowaniem dotychczasowych działań i planowaniem kolejnych.

Ostatniego dnia odwiedziliśmy stolicę regionu Porto. Wizyta w Porto była jak podróż w czasie: spacery w górę i w dół po brukowanych uliczkach, zdobione błękitnymi płytkami azulejos kościoły, kolorowe fasady domów z wysokimi oknami, przybu-

dówkami, nadbudówkami i pełnymi zieleni podwórkami tworzą niezapomnianą atmosferę. Skosztowaliśmy prostych, ale smacznych dań serwowanych przy stolikach wystawionych na nabrzeżu. Panoramę malowniczego Porto podziwialiśmy również po zmierzchu, spacerując po dwupoziomym moście Ponte Dom Luís I z 1886 roku. Wszyscy bez wyjątku stwierdzili, że w Porto można się zakochać od pierwszego wejrzenia.

Adeus! Chau! Até logo Portugal!

**Agata Forfa
Agnieszka Raubo**

II Optymistyczne Świątowanie w Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Białymstoku

„Tęcza na niebie uśmiecha się do Ciebie”

W roku 2013 II Optymistyczne Świątowanie objęło ok. 400 przedszkoli w całej Polsce. Uczestniczyły w nim wszystkie Przedszkola realizujące program „Optymistyczne Przed-

szkole” Ireny Dzierzgowskiej i Mireli Nawrot.

Autorkami programu są Mirella Nawrot – dyrektor ośrodka „Partner”, wykładowca wyższej uczelni, dyrektor

Przedszkola Niepublicznego „Stokrotka” w Zabrze oraz śp. Irena Dzierzgowska – w-ce minister Edukacji Narodowej w latach 1997-2000.

Głównym jego celem jest wzmacnianie u dzieci poczucia własnej wartości, rozwijanie optymizmu, podejmowania działań konstruktywnych, radzenie sobie w różnych sytuacjach. Ważne jest, aby dzieci były tolerancyjne, wrażliwe i zaangażowane, aby rozwijały swoje talenty i zainteresowania. Program angażuje wszystkich pracowników przedszkola, dzieci i rodziców.